

Bronnen van groei van de arbeidsproductiviteit in België

Wat ondersteunt de groei van de arbeidsproductiviteit in België? De gegevens van de EUKLEMS-databank van het Federaal Planbureau geven hierop een antwoord.

Auteurs: Bernadette Biatour, bbi@plan.be en Chantal Kegels, ck@plan.be

Bijdragen aan de groei van de arbeidsproductiviteit: kapitaal, samenstelling van de arbeidskrachten en technologische vooruitgang

Via de groeiboekhouding kan de groei van de arbeidsproductiviteit van de economie worden opgesplitst in vier bijdragen:

- het effect van de samenstelling van de arbeidskrachten: een wijziging van de kenmerken van de werknemers (kwalificaties, geslacht, leeftijd) beïnvloedt de productiviteit,
- kapitaalverdieping in materiële vaste activa (materieel kapitaal per gewerkt uur): verhoging van het geïnvesteerde kapitaal of installatie van nieuwe apparatuur of machines per gewerkt uur verhoogt de productiviteit van de werknemers,
- kapitaalverdieping in immateriële vaste activa zoals O&O of software (immaterieel kapitaal per gewerkt uur),
- de totale factorproductiviteit (TFP), die organisatorische en procesinnovaties in ruime zin omvat.

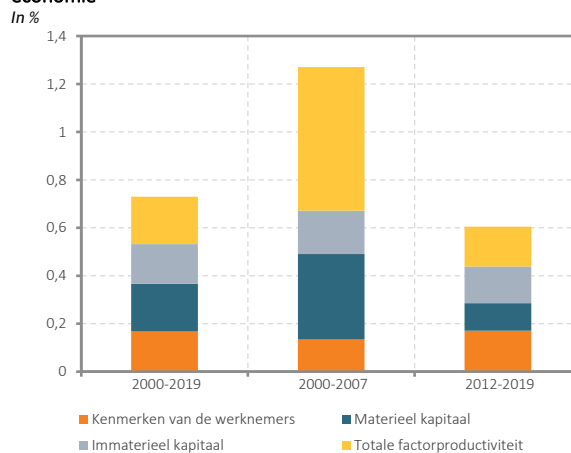
Over de periode 2000-2019 wordt de groei van de arbeidsproductiviteit bijna gelijkmatig verklaard door de vier componenten. De toename van het totale kapitaal (materiële en immateriële componenten) per gewerkt uur heeft de productiviteitsgroei dus meer ondersteund dan innovatie of de wijziging van de kenmerken van de werknemers.

Deze lange periode bestaat uit twee zeer verschillende subperiodes, die worden gescheiden door de financieel-economische crisis van 2008. Vóór de crisis speelde innovatie, gemeten aan de hand van de TFP, een belangrijke rol in de groei van de arbeidsproductiviteit. Deze groei werd ook ondersteund door de toename van het kapitaal en met name van het materiële kapitaal per gewerkt uur (gebouwen, uitrusting, infrastructuur).

Vertraging van de productiviteitsgroei: dalende bijdragen van innovatie en materieel kapitaal

De forse daling van de groei van de arbeidsproductiviteit na de crisis wordt verklaard door de sterke vermindering van de bijdrage van de TFP (gedeeld door 3,5) en van de kapitaalverdieping in materiële vaste activa (gedeeld door 3). Kapitaalverdieping in immateriële vaste activa vermindert ook de bijdrage ervan aan de productiviteitsgroei, maar in veel mindere mate. De bijdrage van O&O-activa per gewerkt uur neemt zelfs na de crisis toe, maar wordt gecompenseerd door de dalende bijdrage van software-investeringen per gewerkt uur.

Bijdragen aan de groei van de arbeidsproductiviteit in de totale economie
In %

Bron: FPB, EUKLEMS database, Growth accounting_June2021.